

<i>Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky</i>		
Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu		
<i>Název:</i> Hašení vodou elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V	Metodický list číslo	25 P
	<i>Vydáno dne: 22. prosince 2004</i> <i>Aktualizace: 21. prosince 2016</i>	<i>Stran: 2</i>

I.

Charakteristika

- 1) Tento metodický list upravuje postup jednotek při vzniku zvláštní situace, kdy lze k hašení elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V použít jako hasební látku vodu.
- 2) **Hašení elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V vodou je postupem výjimečným, kdy s ohledem na situaci u zásahu nelze využít jiné obecně známé postupy uvedené v metodickém listu *nebezpečí úrazu elektrickým proudem*.** Hasit vodou elektrické zařízení a vedení pod napětím do 400 V lze pouze po nezbytně nutnou dobu a po vyčerpání možnosti bezpečného odpojení elektrického zařízení a v případě bezprostředního ohrožení životů osob, zvířat a velkých materiálních hodnot požárem.
- 3) **Hašením vodou elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V se rozumí** dodávka vody za předepsaných podmínek v tomto metodickém listu, přičemž uvedené hašení lze použít jen tam,
  - a) kde není možné odpojit elektrické zařízení a vedení od napětí do 400 V,
  - b) pokud nelze použít jiné hasivo určené pro hašení pod napětím,
  - c) kde není napětí elektrického proudu na elektrické zařízení nebo vedení vyšší než 400 V,
  - d) kde jsou dodrženy také podmínky stanovené v odstavci 5.

II.

Úkoly a postup činnosti

- 4) O hašení vodou elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V rozhoduje velitel zásahu.
- 5) Při hašení elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V vodou je nutné:
  - a) používat pouze kombinované nebo vysokotlaké proudnice,
  - b) dodržet bezpečnou vzdálenost za předepsaného minimálního tlaku vody na proudnici,
  - c) používat k hašení viditelně neznečištěnou vodu,
  - d) dodržet podmínky pro provedení zásahu dle odstavce 11.
- 6) **Bezpečná vzdálenost a minimální tlak** na proudnici:

Typ proudnice	Druh proudu	Bezpečná vzdálenost (m)	Minimální tlak na proudnici (MPa)
kombinovaná	plný	3,5	0,6
	sprchový	1,5	0,6
vysokotlaká	plný	1,5	2,5
	mlhový	1,5	2,5

- 7) **Bezpečnou vzdáleností** pro hašení elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V se rozumí **nejmenší** vzdálenost mezi koncem proudnice a hašeným zařízením nebo vedením pod napětím do 400 V při dodržení minimálního tlaku vody na proudnici a při dodržení viditelné čistoty vody.
- 8) **Při hašení** je nutno proud vody nasměrovat na hořící zařízení nebo vedení pod napětím až po dosažení alespoň minimálního tlaku na proudnici. Hašení je možné ukončit snížením tlaku na proudnici až po přesměrování proudu mimo místo zařízení nebo vedení pod napětím.
- 9) **Čistota vody**; je zakázáno používat vodu viditelně znečištěnou, se smáčedlem, s pěnidlem a jinými příměsemi způsobující vyšší kompaktnost proudu nebo vodivost vody. Může být použita také demineralizovaná voda, tzv. „demivoda“.
- 10) **Ochranné prostředky hasiče**; hasební zásah může být prováděn za použití standardních ochranných prostředků - zásahové rukavice, zásahová obuv, zásahový oděv, přilba pro hasiče.
- 11) **Podmínky pro provedení zásahu** při hašení vodou elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V:
  - a) hasiči nesmí být v přímém kontaktu s vodou (kaluže, odtékající a odšťukující voda) nebo vodivými předměty spojenými s elektrickým zařízením nebo vedením, ve kterém se předpokládá elektrické napětí (vodiče, rozvodné skříně),
  - b) v místě zásahu musí být viditelnost taková, aby bylo možno dodržet bezpečnou vzdálenost a umožnit přesnou aplikaci hasiva.

III.

Očekávané zvláštnosti

- 12) Při hašení vodou elektrických zařízení a vedení pod napětím do 400 V je nutno počítat s následujícími komplikacemi:
  - a) výskyt elektrického napětí ve vodivých zařízeních, předmětech a vedeních vlivem indukce nebo poškozené izolace, pokud nejsou zkratovány a uzemněny,
  - b) poškození elektrických zařízení vlivem zkratů,
  - c) snížení izolačních vlastností materiálů vlivem vody, tepelných účinků požáru nebo kouře,
  - d) psychologická bariéra při použití tohoto způsobu hašení,
  - e) možné projevy elektrického napětí nebo proudu (brnění),
  - f) nebezpečí dotyku s elektrickým zařízením a vedením, pod napětím a následného úrazu elektrickým proudem,
  - g) změna vlastností vody v průběhu hašení, např. přimíšení smáčedel do hasební vody, průsakem pěnidla z nádrže,
  - h) náhlý pokles tlaku na proudnici pod minimální tlak.